KU LEUVEN

ARCHEOWORKS

Nota Lommel Kristalpark III Eduards Trailer Factory

Programma van maatregelen

2020

Inhoud

Programma van maatregelen **5**

1 Administratieve gegevens **5**

2 Gemotiveerd advies **7**

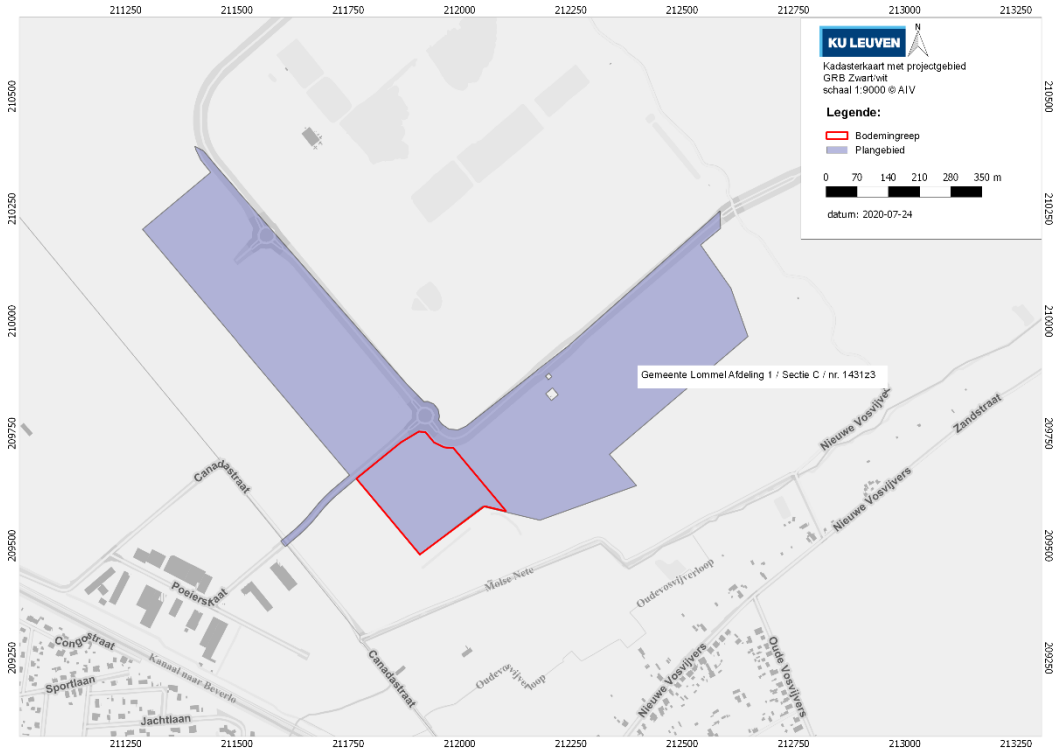
Colofon:

Erkend archeoloog Marjolein van der Waa (2017/00177)
Auteur: Johan Claeys, Koen Verbeeck, Marjolein van der Waa, Mark Willems
Bekrachtigde archeologienota met het uitgestelde vooronderzoek:
https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/14273
Alle afbeeldingen en kaartmaterialen in dit rapport zijn eigendom onder copyright van KU Leuven LRD Divisie archeoWorks, tenzij anders vermeld.

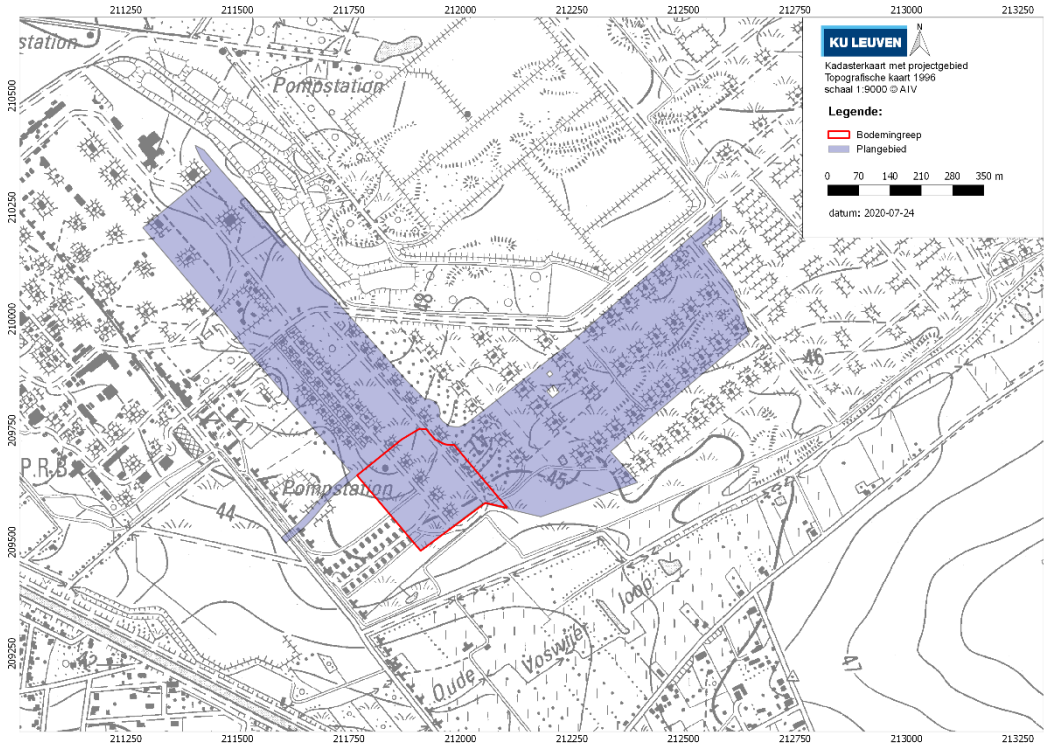
Programma van maatregelen

1 Administratieve gegevens

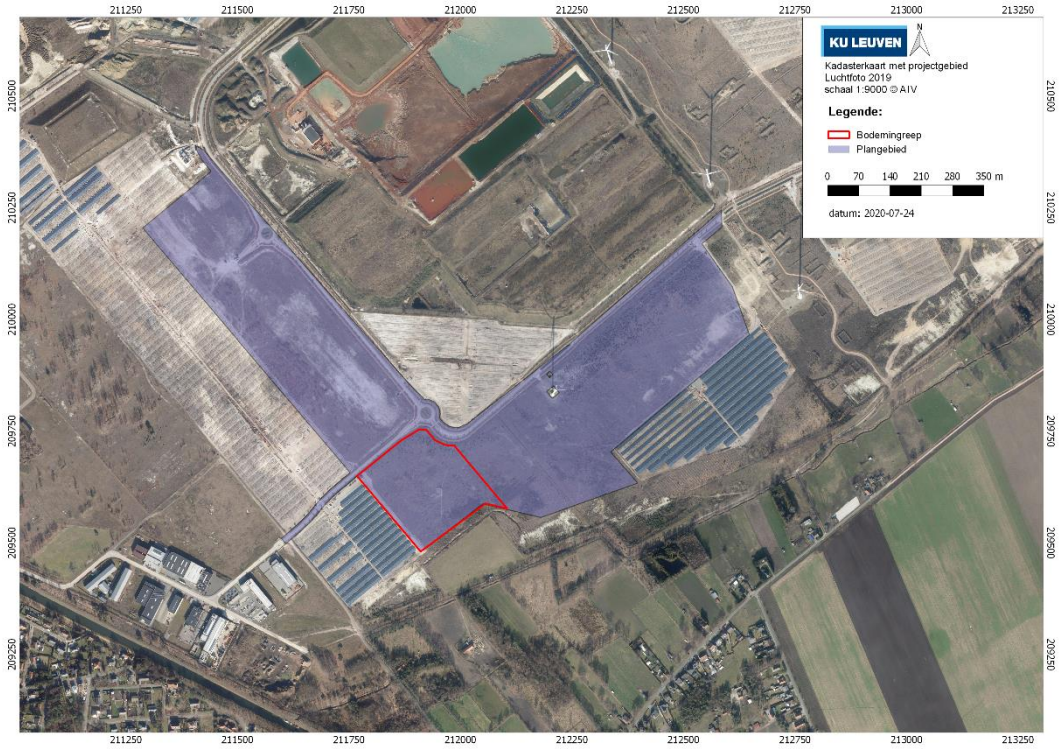
Gerelateerde projectcodes:	Bureaustudie: 2020C257 (archeologienota ID 14273) Landschappelijk booronderzoek: 2020E3 Verkennend booronderzoek: 2020E408 Waarderend booronderzoek: 2020F344 Proefsleuvenonderzoek: 2020G21
Betrokken actoren:	Marjolein van der Waa, erkend archeoloog 2017/177 Johan Claeys, erkend archeoloog / veldwerkleider Mark Willems, erkend archeoloog / veldwerkleider Tonka Šoba, veldwerkleider / assistent-archeoloog Koen Verbeeck, aardkundige Lana Geukens, veldtechnicus Jordan Rodriguez Milis, veldtechnicus
Locatie:	Provincie Limburg, gemeente Lommel, Kristalpark III (Antoine César Becquerelstraat)
Lambert coördinaten:	(*Bounding box* coördinaten – Lambert 72) ZW: x = 211287,40 m / y = 209294,57 m NO: x = 212759,29 m / y = 210343,21 m
Kadastrale gegevens:	Gemeente Lommel Afdeling 1 / Sectie C / nr. 1431z3 Zie Figuur 1
Oppervlakte van het terrein:	De totale oppervlakte van het plangebied (som van alle percelen waarop ingrepen gepland zijn) is ca. 51,2 ha. De zone binnen dat plangebied waar daadwerkelijk ingrepen gepland zijn heeft een oppervlakte van ca. 4,6 ha (Zie Figuur 1)
Topografische kaart:	Zie Figuur 2

Figuur 1. Inplanting van het plangebied op de kadasterpercelen zoals opgenomen in het GRB (© AGIV).

Figuur 2. Inplanting van het plangebied op de topografische kaart van België, schaal 1:10.000 (© NGI).

Figuur 3. Inplanting van het plangebied op de middenschalige orthofoto's, winteropnamen 2019 (© AIV).

2 Gemotiveerd advies

Binnen dit dossier ('ETF' – Eduards Trailer Factory) werd in april 2020 een archeologienota opgesteld en ingediend, met daarin een bureauonderzoek (ID 14273). Op basis daarvan werd een Programma van Maatregelen voor verder vooronderzoek in uitgesteld traject voor het terrein voorgeschreven, met als maatregelen een landschappelijk booronderzoek en prospectietrajecten voor zowel artefacten- als vlaksporensites.

De huidige nota doet verslag van deze vooronderzoeken, te weten een landschappelijk booronderzoek, een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek en uiteindelijk een proefsleuvenonderzoek. Op basis van de hierdoor gegenereerde data, kan gerechtvaardigd worden waarom er geen verder archeologisch onderzoek meer nodig is op dit terrein. Het vooronderzoek kan daarmee als afgerond en volledig worden beschouwd.

De zone van de geplande bodemingreep bevindt zich in de industriezone Kristalpark III, ca. 650 m ten westen van het prehistorisch sitecomplex 'De Molse Nete'. De geplande werken behelzen de bouw van een grote industriële productiehal, een aanpalend kantoor en een verharde zone rondom de hal met parkeerterrein en omgevingsaanleg. Deze werken betekenen een wisselende impact op de ondergrond gaande van 120 cm tot ca. 31 cm diepte. Eventuele aanwezige waardevolle archeologische vindplaatsen worden voor dit terrein verwacht vanaf maaiveldniveau en kunnen in het geval van prehistorische

artefactensites zelfs mee opgenomen zijn in de bouwvoor. De geplande werken zullen dergelijke waardevolle vindplaatsen dus verstoren en vormen daarmee een bedreiging voor het aanwezige bodemarchief.

Het landschappelijk booronderzoek liet toe om bepaalde zones met een hoge (prehistorische) archeologische verwachting verder te af te bakenen en daarmee te selecteren voor een verkennend archeologisch booronderzoek. Concreet kwam dit neer op de zones waar het holocene Podzolprofiel een goede tot uitstekende bewaring kent, samen met de afweging van andere factoren (te weten een gemodelleerde dikte van het dekzandpakket, maar ook het recente landgebruik op het terrein waardoor enkele zones met vergravingen de archeologische verwachting voor artefactensites deden afnemen). In totaal werd op die manier ca. 3,8 ha geselecteerd voor een vooronderzoek met ingreep in de bodem gericht op het opsporen van mogelijke aanwezige prehistorische artefactensites.

Op het onderzoeksterrein werden daarop in totaal 327 archeologische boringen geplaatst (goed voor een totaal van 816 zeefeenheden), waarvan in 11 boringen steentijdvondsten zijn teruggevonden. Het gaat in alle gevallen om een enkele chip, behalve in het geval van B230 (2020E408) en B1 (2020F344) waarin respectievelijk een kleine afslag en een fragment van een afslag werden aangetroffen. Omwille van dit beperkte vondstenensemble kunnen geen verdere uitspraken worden gedaan over een mogelijke chronologische of functionele duiding. In geen van de archeologische boringen noch in de landschappelijke boringen, werd een duidelijke stratificatie onderscheiden zowel op het vlak van vondstmateriaal als bodemvorming (Podzol versus Usselobodem).

Aan de hand van het eerder uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek, in combinatie met de (vereenvoudigde) bodemregistratie in de archeologische boringen, werd tevens vastgesteld dat over het volledige oppervlak van het terrein het Podzolprofiel gefragmenteerd bewaard is. De bewaring varieert sterk, gaande van een goed ontwikkelde E-horizont tot volledige vergravingen van de ondergrond tot in de C horizont over een spanne van slechts enkele meters. Verstoorde boorprofielen leverden een veelvoud van monsters op met daarin grote hoeveelheden bouwpuin of ander afval. Van bewaard gebleven onderliggende tardiglaciale bodemniveaus (zoals de Usselobodem met een Alleröd-datering) is geen sprake.

Binnen het bredere perspectief van het prehistorische Molse Nete sitecomplex worden de bewaringstoestand, clustering en densiteit van de aangetroffen indicatoren op dit terrein onvoldoende geacht om kenniswinst op te leveren in deze specifieke archeologische context. Voor een beredeneerde omschrijving van de resultaten binnen deze ruimere context wordt verwezen naar Hfdst. 3, § 3.4 in het Verslag van Resultaten. Verder archeologisch onderzoek wordt omwille van bovenstaande redenen niet noodzakelijk geacht.

Om de aanwezigheid van een waardevolle vlaksporensite op het terrein uit te sluiten, werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd over de volledige oppervlakte van de geplande bodemingreep. Op die manier werd 12,5 % van het terrein onderzocht. In totaal werden 17 sporen geregistreerd, die na verder onderzoek werden afgeschreven als natuurlijke verkleuringen of recente verstoringen. Er werden geen aanvullende archeologische vondsten gedaan. Een terugkoppeling naar het bureauonderzoek toonde aan dat de meeste geobserveerde verstoringen geassocieerd kunnen worden met (sub)recente ontwikkelingen binnen het plangebied, zoals de aanplanting van een

dennebos in de 19e eeuw, evenals de inplanting en later de sloopwerkzaamheden van talrijke munitiebunkers uit de tweede helft van de 20e eeuw. Er kan worden geconcludeerd dat de afwezigheid van een waardevolle archeologische vlaksporensite hiermee is aangetoond, waardoor verder onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht, noch zal leiden tot meer kenniswinst.

Na het proefsleuvenonderzoek kan gesteld worden dat op het terrein geen waardevolle archeologische vindplaats werd aangetroffen die kenniswinst zal opleveren bij een verder onderzoek. Een verder onderzoek in de vorm van een opgraving is hier dus niet nuttig en niet noodzakelijk. Overeenkomstig werd geen Programma van Maatregelen opgesteld.

KU LEUVEN ARCHEOWORKS
Celestijnenlaan 200E bus 2409
3001 HEVERLEE, België
tel. + 32 16 32 64 58
fax + 32 16 32 29 80
archeoWorks@kuleuven.be
www.kuleuven.be

LID VAN ASSOCIATIE KU LEUVEN